

ArtDatabankens naturvårdspris 2009

har delats ut till Mats Karström för hans ihärdiga arbete med att skydda de kvarvarande gammelskogarna i nordligaste Sverige.

”Steget före” startades av Mats och ett tiotal amatörer vårvintern 1987. Man sökte efter enkla inventeringsmetoder som var användbara för att kartlägga de naturvärden som fanns i skogarna i Jokkmokks kommun. I stället för omfattande artlistor satsade man på ett fåtal arter.

Den uppmärksamme läsaren känner igen Mats namn från en artikel i årets första SBT-häfte där han berättade om en låsbräkenrik äng utanför Vuollerim. Mats är sedan länge medlem i SBF och var under några år också verksam i styrelsen. Han arbetar som gymnasielärare i naturkunskap och miljökunskap i Jokkmokk.

Våra kulturväxters namn

Rättesnöret för namnsättningen av våra kulturväxter, ”Kulturväxtlexikon”, han nu kommit i en ny och väsentligt utökad upplaga som har fått namnet ”Våra kulturväxters namn – ursprung och användning”. De två huvudförfattarna, Björn Aldén och Svengunnar Ryman, medverkade även i den förra upplagan.

Enligt bokens baksidestext ska kulturväxter i det här sammanhanget tolkas i sin allra vidaste betydelse: ”Namnlistan omfattar förutom namn på i Sverige odlade prydnads-, krydd-, köks-, fiber-, medicinal-, skogsbruks- och jordbruksväxter samt frukter och bär även namn på importerade växter eller växtdelar, som utgör en del av vår kultur. Hit hör diverse livsmedel, virkesväxter, exotiska frukter, kryddor, örtmediciner, stimulantia, tekniska produkter, kosmetika och färgämnen”.

”Våra kulturväxters namn” är en mycket användbar bok och det givna referensverket för alla som behöver finna ett vetenskapligt eller svenskt namn.

Boken ges ut av Formas, omfattar 765 sidor och kostar ca 300 kr.

Fina fynd

I årets första häfte av bohusbotanisternas tidskrift ”Vrivringe” berättar Mikael Asplund om ett oväntat fynd när han var ute och plockade svamp i höstas, nämligen Bohusläns första fynd av glimmerört *Illecebrum verticillatum*. Växtplatsen ligger i ett gammalt grustag i Hjærtum som numera inhyser en liten hästhoppningsbana.

Likaledes ny art för Bohuslän är de mossnycklar *Dactylorhiza sphagnicola* som Kjell Emanuelsson fann i fjol somras vid Mörtevattnet på Kynnefjäll. Fågelvägen till närmaste kända lokal i Dalsland är ca 15 km.

Arnold Larsson berättar i nr 1/2009 av ”Växter i Hälsingland och Gästrikland” om ett fint fynd av kåltistel *Cirsium oleraceum* vid Ullsättjärnen i Hudiksvall, det andra fyndet i Hälsingland av denna sydliga art.

Blåtryffel *Chamonixia caespitosa* är en rödlistad svamp för vilken ett speciellt åtgärdsprogram har tagits fram. Göran Vesslén redogör för Gästriklands första fynd av denna märkliga svamp som snabbt blåfärgas när den kommer upp i ljuset. Fynden gjordes i närheten av Gammelåbodarna väster om Ockelbo i höstas.

Den rödlistade och fridlysta stiftärrlaven *Sticta fuliginosa* ansågs försvunnen från Dalarna. Men i Lavbulletinen nr 1/2008 avslöjar Janolof Hermansson och Sebastian Kirppu att den mycket sällsynta laven hittats på en klippvägg i Malungs kommun. Lokalen verkar gammal och författarna spekulerar i att laven kanske etablerade sig här redan under värmetiden för 5000 år sedan.

Kansliet har flyttat

SBF:s kansli har flyttat till nya lokaler. Från och med maj månad sitter vi på Norbyvägen 18A i Uppsala. Huset ligger omedelbart sydväst om gamla zoologen (Evolutionsmuseet).

Besök oss gärna. Ring på porttelefonen så kommer vi och öppnar.

Rättelse

Som flera läsare noterat blev det i hastigheten fel vetenskapligt namn för kärrknipproten i bildtexten på sidan 126 i förra häftet (nr 2/2009). Rätt namn är givetvis *Epipactis palustris*.